

Debesuota,
vėsu.
Saulė teka 5:18, leidžiasi 8:18

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1 - 6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVI

Price 1

Alisaukas, K. 7 2 69
7312 S. Washenaw Ave.
CHICAGO, ILL., 60629

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Birželio-June 2 d., 1969 m.

Kaina 10c

126

ARGENTINOJ VYKSTA VISUOTINIS STREIKAS

KANADA NEATŠAUKIA SUMANYMO IŠVEŽTI KARIUOMENĘ IŠ EUROPOS

BRIUSELIS. — Nato valstybių gynybos ministerių konferencija praėjusią savaitę svarstė, kaip sustiprinti karinės Europos gynybos jėgas, padaryti jas judresnėms ir geriau ginkluotoms. Suvažiavę ministrai todėl su dideliu nusivylimu išgirdo Kanados gynybos ministro Leo Cadieux žodžius apie neatšaukiamą Kanados vyriausybės nutarimą sumažinti Europoje savo laikomas karines jėgas. Numatyta iki 1972 metų vykdyti sumažinimą, nesileidžiant į jokiais diskusijas su sąjungininkais.

Nors Kanados numatytas jėgų išvežimas sumažins kareivių skaičių 60%, tačiau karinės jėgos atžvilgiu, Kanada sumažins pajėgumą greičiau 80%. Kanada planuoja iš savo laikomų Vakarų Vokietijoje 6 aviacijos eskadrilių išvežti keturias naikintuvų-bombonešių eskadriles, kurios ginkluotos "Starfighter" lėktuvais. Vokietijoje numatoma palikti dvi eskadrilės žvalgybos lėktuvų.

Amerikos gynybos sekretorius Laird ragino Kanadą prailginti išvežimo terminą ir dar kartą apsvaistyti visą reikala. Kanados išėjimas sustiprins Amerikoje tų kongreso narių balsą, kurie siūlo ir Amerikai sumažinti Europoje laikomą kareivių skaičių. Kiti kraštai irgi gali pasekti Kanados pavyzdžiu. Britanijos ministeris Denis Healey apkaltino Kanadą, kad ji norinti saugti jausmus už savo sąjungininkų nugaros.

Gynybos ministrai plačiai svarstė sovietų karo laivyno stiprėjimą Viduržemio jūroje. Buvo nutarta sudaryti tarptautinį karo laivyną, kurio reikšmė būtų ne tiek karinė, kiek politinė. Sovietai siekia išstumti iš Viduržemio jūros Amerikos Seštąjį Laivyną. Naujas NATO laivynas turės pradžioje šešis naikintuvus. Po viena iš: Italijos, Britanijos, Amerikos, Turkijos ir du iš Graikijos.

Svarstydamį Kanados pasitraukimą, ministrai priėjo išvados, kad Kanados dalinius, ypač Soeste laikomą šarvuotą brigadą su 6,000 vyrų, teks pakeisti kitoms NATO šalims: Olandijai, Vokietijai ir Britanijai. Kanados brigada yra labai gerai ginkluota ir daliniai gerai paruošti ir apmokyti.

Studija apie rusų laivyno tikslus

BRIUSELIS. — Tarptautinė komisija, susidedanti iš 14 ekspertų, paskelbė studiją apie sovietų karo laivyno tikslus ir galios stiprėjimą. Sovietų jūrų strategija, tos komisijos nuomone, siekia išstumti Ameriką ir kitas nekomunistines jūros galybes iš Viduržemio jūros.

Strategijos ir Tarptautinių Studijų centras prie Georgetowno universiteto nurodo savo paskelbtame raporte, jog sovietai siekia Dardanelių ir Bosforo sąsiaurių kontrolės. Jau dabar sovietų laivai dominuoja Japonijos rytinę dalį, tarpą tarp Grenlandijos-Islandijos ir Faero salų ir Indijos vandenyną.

Sovietų jūrų strategija numatanti svarbių strateginių taškų kontrolę: Suezio kanalo, Bab El Mandebio sąsiaurio ir Malaccos sąsiaurio tarp Sumatros ir Malajų iškyšulio. Kai kuriose laivų rūšyse sovietai jau pralenkė Ameriką: naikintuvų su raketomis ir sena energijos rūšimi varomų povandeninių laivų so-

IŠ VISO PASAULIO

ČIKAGA. — Kapų puošimo dienos savaitgalis baigėsi sekmdienio vidurnaktį, tačiau jau sekmdienio ryte Amerikos kečiuose įvairiose nelaimėse buvo užmušta 400 asmenų, iš jų Čikagoje — septyni. Panašiai padidėjo ir sužeistųjų skaičius. Palyginus su 1968 metais, nelaimių keliuose skaičius buvo pakilęs 30%.

PARYŽIUS. — Vakar Prancūzijos gyventojai rinko naują prezidentą vieton pasitraukusio de Gaulle. Paskutiniame viešosios opinijos apklausinėjime de golininkų kandidatas Pompidou gavo 41% balsų, o laikinasis prezidentas, buvęs senato pirmininkas, Alain Poher tegavo 25%. Iš viso yra 7 kandidatai. Manoma, kad nė vienas nebus gavęs reikalingo 50% balsų ir rinkimus, antrą kartą su dviem kandidatais, teks pakartoti už dviejų savaitių.

KHARTOUMAS. — Naujoji Sudano vyriausybė, karinė jėga paėmusi valdžią, skelbia kad ji kraštą valdys "demokratiškai". Ta "demokratija" bus panaši į Egipto santvarką, kur leidžiama tik viena politinė partija — valdžios partija. Buvusioji Sudano vyriausybė būsimai patraukta teismo atsakomybėn.

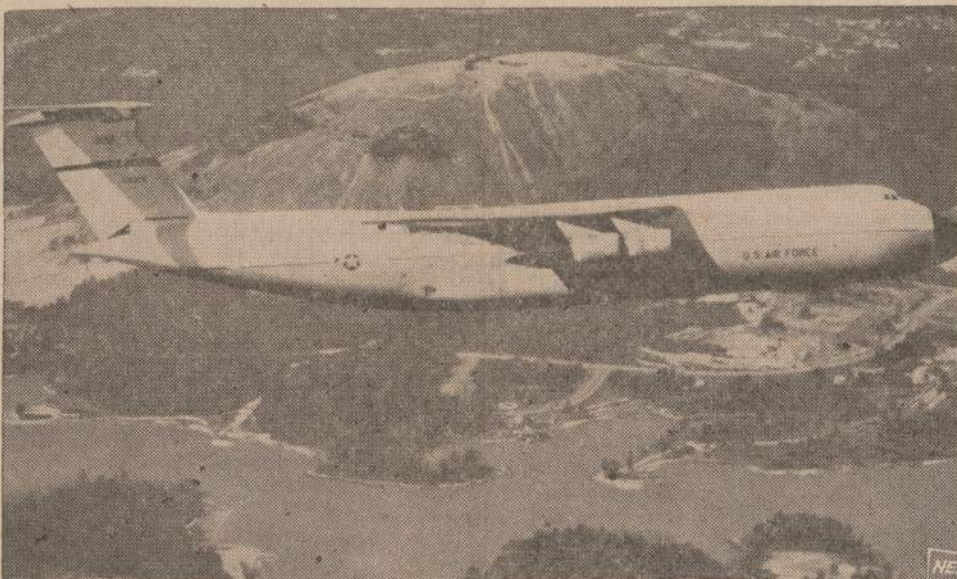
Čekai atsiprašo kolaborantų

PRAGA. — Čekoslovakijos radijas viešai atsiprašė Maskvai pataikaujančių savo komunistų veikėjų už jų "šmeižimą" po sovietų invazijos. Visa eilė Čekoslovakijos komunistų tada buvo vadinami išdavikais ir kolaborantais. Neabejojama, kad šis atsiprašymas yra tolimesnis žingsnis į Kremliaus reikalaujamą santykių "normalinimą".

Pragos radijas dabar sako, kad tų "draugų" laikysena buvusios korektiška, jie buvę tikri "internacionalistai", siekę broliškų ryšių su kitomis "socialistinėmis valstybėmis".

Naujas komunistų vadas Gustavas Husakas išvyko į Berlyną, matyt, perduoti Ulbrichtui Čekoslovakijos draugiškumo pareiškimą. Jis jau lankėsi Budapešte ir Varšuvoje. Dar mano važiuoti ir į Bulgariją — į visus kraštus, kurių kariuomenės padėjo rusams okupuoti Čekoslovakiją. Stebėtojai mano, kad jis "dėkoja" kaimyninėms šalims už "išgelbėjimą ir brolišką pagalbą", užimant Čekoslovakiją. Tai jau seniai išbandyta komunistų taktika pirma mušti, vėliau reikalauti, kad už tą mušimą dėkoti.

vietai jau turi daugiau, negu JAV. Kitose laivų rūšyse sovietai skubiai vejasi Ameriką, išskyrus lėktuvnešius.

Didžiausias pasaulyje lėktuvas, JAV aviacijos Lockheed C-5 Galaxy dabar atlieka bandomuosius skridimus. Čia jis skrenda pro garsų Akmens kalną, esantį netoli Atlantos, Georgijoi. Sakoma, kad visas kalnas, apie 583 akrai ir 1,680 pėdų aukščio susideda iš vienalyčio granito gabalo.

ČEKOSLOVAKIJOJE PRADĖTA NAUJA AKCIJA PRIEŠ MASKVOS KRITIKUS

PRAGA. — Čekoslovakijos komunistų vadas Husakas paskelbė tautai per radiją, kad iš centrinio partijos komiteto pašalinami 8 komunistai, o 5-kiems yra duodamas viešas papeikimas už "partijos disciplinos" laužymą. Išmestųjų tarpe yra pagarsėjęs ekonomistas, buvęs vice-premjeras Ota Sik. Jis gyvena Sveicarijoje, tačiau atvykdavo į centro komiteto posėdžius. Pačiame partijos prezidiume pakeitimų nepadaryta, taigi, Aleksandras Dubčekas, kuris laikomas visų liberalinių reformų vadu, dar liko savo vietoje.

Išmestųjų iš vadovybės tarpe yra František Kriegel, František Pavlíček, Karel Kosík. Jų kaltė ta, kad jie reikalavo dar daugiau reformų liberaline kryptimi. Papiektųjų tarpe yra ir Čekoslovakijos Mokslių Akademijos prezidentas, buvęs Karolio universiteto Pragoje rektorius, vienas žinomas poetas ir kiti.

Pragoje kalbama, kad nauja iš "realistų" sudaryta partijos vadovybė, gaus iš Maskvos ir daugiau įsakymų. Čekoslovakijai įsakytą griežtai sekti Kremliaus nustatoma linija. Gali ateiti laikas ir Dubčekui. Tada partijos vadovybė vėl liks konservatorių, Novotnio laikais iškilusių partietčių rankose.

CTA padidina algas savo tarnautojams

CHICAGA. — Chicagos Transito administracija nuo birželio 1 dienos visiems 11,200 tarnautojams, pragyvenimo pabrangimui išlyginti, vėl padidino algas po 6 centus valandai.

Tai padidins CTA šių metų išlaidas dar \$1,120,000. Praeitokovo 1 dieną jiems buvo pakeltos algos po 4 centus valandai.

Šie pakėlimai, kurie seks kas 3 mėnesiai, pagal susitarimą tarp CTA ir unijos, bus daromi tol, kol brangs pragyvenimo išlaidos.

Nuo birželio 1 d. 5,668 autobusų šoferiai gaus po \$4.10 valandai, "L" traukinių motoristai gaus po \$4.66 ir konduktoriai gaus po \$3.96 valandai.

CTA anksčiau skaičiavo, kad šiemet turės 9.7 milijonus dolerių deficito, o dabar jau skelbia, kad deficitas sieks daugiau kaip 12.2 milijonų.

JERUZALĖ. — Sirija sutraukė dideles kariuomenės jėgas netoli Izraelio sienos. Iki šiol sirų kariuomenė į pasienio susišaudymus nesikišdavo.

Daug kas boikotuoja komunistų kongresą

MASKVA. — Šią savaitę Maskvoje susirenka viso pasaulio komunistų partijų atstovai dalyvauti seniai laukiamam, daug kartų atidėliotame kongrese, kurį sugalvojęs buvo dar Chruščiovas. Svarbiausias šio komunistų suvažiavimo architektas esąs sovietų politbiuro narys, komunisto ideologas Michailas Suslovas. Jis šiam kongresui paruošė platų paaiškinimą, kodėl sovietų kariuomenė užėmė Čekoslovakiją. Šį raportą paruošti padėjęs ir Boris Ponomarevas, partijos sekretorius ryšiams su kitomis pasaulio komunistų partijomis.

Pradinis šito kongreso tikslas buvo užbaigti pagaliau ideologinius kivirčius su Pekino vadais. Kongresas turėjo išmesti Mao Tse Tungo idėją iš komunistų eilių ir paskelbti, kad Kinijos dabartinė politika kenkia ne tik Sovietų Sąjungai, bet ir viso pasaulio revoliuciniam judėjimui. Deja, atrodo, šitokios rezoliucijos nenori priimti didelė dauguma pasaulio komunistų. Ypač jai priešinosi Italijos ir Rumunijos partijos.

Sovietai dar nepaskelbė oficialios kongreso programos ar dalyvių sąrašo. Manoma, kad daug komunistų partijų kongresą boikotuos. Jų tarpe: Kinija, Albanija, šiaurės Vietnamas, šiaurės Korėja, Japonija, Singapūras, Tailandija, Burma, Indonezija, Naujoji Zelandija ir kt. Abejojama, ar dalyvaus Kuba.

Praeitą pirmadienį du Los Angeles demokratų kandidatai dalyvavo į miesto mero vietą. Kairėje Sam Yorty, dešinėje — Thomas Bradley. Rinkimus laimėjo Sam Yorty.

ARGENTINOJ SU STUDENTAIS IŠĖJO PRIEŠ VALDŽIĄ IR DARBO UNIJOS

BUENOS AIRES. — Karinė Argentinos valdžia, su prezidentu gen. Juan Carlos Onganía priešaky, pagrasino darbininkų unijoms nebandyti streikuoti, kaip žada kai kurie unijų vadai. Miestuose patuliuoja stiprūs policijos ir kariuomenės būriai. Valdžia paskelbė apgulties stovį. Generalinis streikas turėjo prasidėti praėjusį penktadienį. Krašto saugumo reikalai pavesti karininkams.

Jau kelios savaitės prieš vyriausybę neramumus kelia studentai. Policija, ramindama jų sukeltas riaušes, tris studentus nušovė ir nemažą skaičių sužeidė. Studentus remia ir liberalieji katalikų bažnyčios kunigai. Nė kartą studentai pradėdavo savo demonstracijas bažnyčiose, kur pasimeldę eidavo į gatves.

Tarp studentų organizacijų ir darbininkų unijų anksčiau nebuvo didelio solidarumo. Kadangi dauguma studentų kilę iš pasiturinčios ar vidurinės klasės, darbininkai į juos žiūrėjo su nepasitikėjimu ir laikė juos tik nuotykių ieškotojais, kuriems visai nesvarbūs darbininkų reikalai. Studentai su panieka žiūrėjo į darbininkų unijų kovą, laikydami, kad darbininkams terūpi "duona ir futbolą", kai svarbesni politiniai principai klausimai jų nedomina.

Šį kartą darbininkai išėjo už studentus. Pats streikas šaukiamas paremti su policija kovojančią studentiją. Yra ir ekonominių priežasčių. Cukraus valyklų darbininkai šiaurinėse provincijose neturi darbo. Kai kur darbininkai nėra gavę algų už atidėliotą laiką net šešis mėnesius ir ilgiau. Visa tai sudaro palankią atmosferą. Ją išnaudoja opozicijon patekę politikai, išnaudoja iš universitetų išmesti liberalai profesorai. Argentinos valdžiai opozicija vis auga.

Riaušės ir generalinis streikas 17-koje miestų

Patys didžiausieji neramumai ir riaušės įvyko Cordoboje, kur yra Argentinos automobilių pramonės centras. Kariuomenė užėmė studentų apgyventus kvartalus ir paskelbė draudimą pasirodyti gatvėse 24 valandas per parą.

Visoje Argentinoje riaušės jau žuvo 23 asmenys ir 500 buvo sužeisti. Policija ir kariuomenė tūkstančius suėmė, jų tarpe daug mažamečių vaikų ir moterų. Valdžia kaltina ekstremistines grupes ir užsienio agitatorius. Suimtųjų tarpe yra 10 Bolivijos piliečių. Visiems gresia karo lauko teismas.

Riaušės vyko 17-koje miestų. Buvo padegta 180 krautuvų. Darbininkų streikas laikomas pavykusiu, nes daug darbininkų paklausė unijų vadų šaukimo.

Sutrukde vizitą

PORT OF SPAIN. — New Yorko gubernatorius Rockefelleris atvyko į Trinidadą visa diena anksčiau, negu buvo numatyta, nes jis Bolivijoje negalėjo pavišėti tiek, kiek buvo sutarta. Bolivijos vyriausybė pareiškė, kad ji negali garantuoti gubernatoriaus saugumo. Studentai suorganizavo demonstracijas, kurios lengvai galėjo pavirsti į pilnas riaušes. Todėl Rockefelleris susitiko su Bolivijos prezidentu kariuomenės stipriai saugomam aerodrome.

Studentai šūkavo "Bolivia — si, Yankees — no". Rockefelleris

III-sis pasaulinis jaunų KD kongresas

Trečiasis pasaulinis Jaunųjų Krikščionių Demokratų kongresas įvyko š. m. gegužės 11-18 d. Montevideo, Urugvajuje. Jame dalyvavo atstovai iš keliasdešimt kraštų, net trijų kontinentų. Šalia organizacinių reikalų kongrese buvo ir eilė pranešimų-paskaitų-simpoziumų-seminarų. Tarp jų peruviečio Dr. Hector Cornejo Chavez paskaita "Politinis solidarumas". Ekonominio ir finansinio solidarumo tema kalbėjo Europos JKDS pirm. Dr. Egon Klepasch iš Vokietijos. Urugvajaus KD Partijos pirm. Dr. Juan Pablo Terra skaitė paskaitą "Solidarumas socialinio vystymosi procese".

Kitose sesijose kalbėjo Pasaulinės JKDS pirm. Antonio Arambur, Urugvajaus JKDS pirm. Rafael Roncagliolo, naujasis Pasaulinio Komiteto gen. sekret. Juan Pablo Moncagatta ir kt.

Trys komisijos svarstė atskiras temas: Krikščioniškoji demokratija ir kelias į naują visuomenę, krikščionių demokratų jaunimas ir tarptautinė politika bei pasaulinės Sąjungos veikla ir jos perspektyvos. Komisijoms vadovavo ir tema referavo: CDU jaunimo vykd. komiteto narys Dr. H. Riesenhauber, buv. Čilės JKDS pirm. Rodrigo Ambrozio, Europos JKDS gen. sekret. V. Pittomvils, Pasaulinės Sąjungos vicepirm. Angelo Stferraza, P. Amerikos JKDS gen. sekret. Tonchy Marinovic, Venecuelos JKDS gen. sekret. Antonio Ponte Davila ir kt. Šalia kongreso darbų buvo ir eilė kultūrinių parengimų bei atgaivos programa.

Kongrese dalyvavo ir lietuvių delegacija, kuriai vadovavo dr. Jonas Norkaitis iš Vokietijos. Į kongresą garbės svečiu buvo pakviestas ir LKDS pirmininkas Algirdas J. Kusulaitis. Negalėdamas dalyvauti jis pasiuntė kongresui ilgesnį sveikinimo žodį, kuriame kvietė pasaulio jaunuosius krikščionis demokratų ir toliau tarnauti krikščionybbei ir demokratijai, laisvei ir taikui, teisei ir principui. Laiške plačiau iškliamas Lietuvos laisvės klausimas ir raginama išieiti į aktyvią ofenzyvinę kovą prieš komunizmą ir jo visokeriausias apraiškas.

PARYŽIUS. — Prancūzijoje buvo sutimas vienas vokiečių, rytinės Vokietijos pilietis. Jis kaltinamas šnipinėjimu komunistams. Kartu buvo suimtos ir dvi prancūzės, padėjusios jam rinkti žinias.

ris buvo apšauktas Amerikos imperializmo atstovu, buvo sudegintos kelios jo iškamšos ir kelios Amerikos vėliavos.

ALFONSAS NAKAS

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

"Mindaugo mirtimi"
užbaigiam sezoną

Gegužės 17 Lietuvos namuose buvo pastatyta Vinco Krėvės-Mickevičiaus 4 v. drama "Mindaugo mirtis". Ją statė, kaip jau daugelį kartų skelbėme anksčiau, Hamiltono Lietuvių dramų teatras "Aukuras".

Veikalas užsitęsė apie dvi valandas, o su trimis pertraukomis žiūrovas išsėdėjo apie tris valandas.

"Mindaugo mirtis", kaip iš programos sąsiuvinio matyti, buvo paruošta 1968-ais, Laisvės kovos, metams. Nebegaliu atsekti, kiek kartų ši drama buvo pastatyta Kanadoje, bet Valstijose tai rodoma mažiausia ant-
rą kartą. Mat, "Aukuras" kaip tik su "Mindaugo mirtimi" pereitą rudenį važiuo į iškagą, į Teatro festivalį.

Daug apie "Mindaugo mirties" cikagišką spektaklį buvo prarasyta. Ir dar taip neseniai, kad atmintyje tebetvyro ryškiausios vertintojų nuomonės. O vertintojai, kritikai, recenzentai štai ką labai sutartinai teigė: buvo patys geriausi kostiumai; gausūs jaunieji aktoriai labai blogai kalbėjo lietuviškai. Kaip gi buvo Detroitė?

Pirmiausia, dėl kostiumų. Reikia pasakyti, kad net ir pagyrų prisiklausius, ir žinant, jog tie kostiumai buvo Čikagoje premijuoti, vistiek stebėta neatsistebėjai jų grožiu, įvairumu, jų kūrėjos ir pasiuvėjų fantazijos lakumu. Matėme panaudotas visokias medžiagas, nuo ploniausių drobių, iki sabalų ir minkų kailių. Matėme spalvas, kurios aptinkamos tik technicolor filmuose. Trumpai: matėme kostiumus, kurių gali pavydėti betku-

ris pirmaeilis teatras ir kuriems tikrai niekada nebuvo lygių jokiam mūsų mėgėjų teatre. Ar jų pasiuvimas atitinka anų laikų "madą", tai aš nesiimu spręsti, nes čia jau reiktų būti savo rūšies specialistu. Kostiumų (es-kizų) kūrėja yra Margarita Repšytė. O paruošėjos H. Rickienė, A. Bungardienė, P. Petraitienė ir M. Mikšytė.

Algio Trumpicko dekoracijos irgi labai geros. Jei neklystu, pirmame, trečiame ir ketvirtame veiksmuose buvo tos pačios sienos, gal tik kiek pakeitus baldų išstatymą, o antrame veiksmo sienos buvo kiek pakeistos, nes veiksmas vyko kitoje pilyje. Panašių pilių dešimtimis kartų teko matyti filmuose. Stasio Ilgūno gerai buvo paruošti gausūs perukai ir visi aktoriai gerai nugarimuoti. Sarvai, šalmai, apavas — Aldonos Markovienės.

Na, šie dalykai priklauso prie aprangos ir jiems galioja tas pats kostiumų įvertinimas. Baldai — Antano Kaušpėdo ir Kazio Mikšio, butaforija — A. ir A. Volungių. Tikrai, tų baldų atsivežta apsieičia: visoki suoleliai, kėdės, stalai. Visuose balduose buvo lietuviškos ornamentikos. Henriko Švažo keičiamos šviesos, regis, visur buvo kaip reikiant. Garsus tvarkė Albinas Lajukas. Su garsais ne visur sekėsi. Dar prie scenoje nematomų, bet labai svarbių dalyvių yra įrašyti Algis Riekus (scenos priežiūra) ir Kazys Mikšys (administracija). Ir, pagaliau, pirmąją ir svarbiausią, režisierę Eleną Dauguvietę-Kudabienę paminiu pačiame gale. Tikru-moje, tai ji yra "Aukuro" širdis ir be jos "Mindaugo mirtis" nebūtų buvusi pastatyta.

O dabar — prie vaidybos. Kai

į sceną yra įvedami 27 aktoriai, tai, visi žino, kad jie negali būti lygiai geri. Juoba, kad išeina ir dviejų amžiaus kartų, ir dviejų visai skirtingų kultūrų, skirtingos kalbos žmonės. Juk tie, keliolikais ir dvidešimt kelerių metų jaunuoliai yra tikri kanadičiai, 80-90 procentų laiko praleidžiant kanadiškos kultūros aplinkoj.

Kaip anuomet "Gulbės giesmėje", taip ir dabar "Mindaugo mirtis", man geriausi aktoriai buvo tie patys: Albinas Stasevičius (Mindaugas) ir Alina Žilvytienė (Aldona Daumantienė). A. Stasevičiui jo didelėje rolėje tegalima prikišti balso monotoniškumą, lyg vidinio nuovargio atspindį jame, pasikartojusį per visus veiksmus. Teigiamas: laisvumas, savim pasitikėjimas, teisinga gestikuliacija, gera, laisva laikysena, kai kiti kalba.

A. Žilvytienė, kad ir mažoje rolėje, sukūrė tikrą, gyvą žmogų — mylinčią moterį.

Visiškai gerai suvaidino Jonas Jakubynas (Vaišvilka) Ina Kudabaitė ir Irena Žilvytytė (kietus du Mindaugo sūnus). Gerai savo roles atliko visi "kunigaikščiai": Balys Juodelė (Treniota), Jonas Petraitis (Vaidotas), Arūnas Stoškus (Tautvilas), Arūnas Jonikas (Eidvintas) ir Algis Ulbinas (?) (Skirmantas). Jie, kartu su K. Bungardu, ketvirtame veiksmo kaip tik sukėlė reikiamą įtampą ir privertė visus žiūrovus ypač suklusti. Edmundas Dervaitis (Andrea von Stirland) vaidino neblogai, bet vietomis jam trukdė kalbos akcentas.

Kalbant apie tą žalią, vyrišką jaunimėlį, kuris, be abejo, didžiausią galvosoję režisierę teikia, bet be kurio negalima išsiversti, tai apie jį nelengva kalbėti. Visi tie kalavijuočiai, kry-

žuočiai, gudų pasiuntiniai — savoji vaidyba buvo labai panašūs. Jautai, kad kalbos problema jiems tikrai buvo pati didžioji problema. Bet taip blogai, kaip cikagiški jaus nupeikė, tai nebuvo: Detroitė mes supratome kiekvieną jų žodį, nors ir ne visai tiksliai ištartą. Nustebino visos trys pilies merginos, kurias suvaidino Dangulė Prunskytė, Danutė Kudabaitė ir Dalė Jonikaitė. Jos buvo visiškai laisvos kalbos atžvilgiu ir puikios aktorės.

Bendrai imant, "Mindaugo mirtis" paliko gerą įspūdį, ypač vyresniosios kartos žiūrovams. Jaunimui veikalas sunkokas, o kuriuos norėjome be bilietų prisivilioti, visiškai per sunkus. Reikia pasidžiaugti, kad publikos susirinko šį kartą per pusantro šimto. Vis geriau, negu prieš savaitę į šėkemos minėjimą.

Rengė Stasio Butkaus šaukliai. Kuopos vadai Vincas Tamosiūnas, spektakliui pasibaigus, ponai Kudabienė ir visam "Aukuroi" padėkojo, o tautiniai rūbais pasipuošę mergytės įteikė knygą ir gėlių.

Vaikai prašo ginti Lietuvių namus

"Aukuro" spektaklio metu į publiką kalbėdamas, Vincas Tamosiūnas papasakojo dramatišką įvykį. Gegužės 17, dienos metu, Aušros liutuanistinės mokyklos mergelių delegacija, vadovaujant mokytojai Stefai Kauliūnienai, nuėjusi į W. Vernor policijos nuovadą ir paprašiusi geriau saugoti Lietuvos namus nuo vandalų užpuodinėjimo. Dovanų nuovados viršininkui įteikusios dr. Alfredo Geručio knyga "Lithuania 700 years". Policijos viršininkas pažadėjęs Lietuvos namus saugoti. Bent jau "Aukuro" viešnağes metu...

Gegužės 15-tos Drauge talpin-tas ta tema Vlado Selenio straipsnis sukėlė nemažą audrą. Iš esmės autoriaus mintims beveik visi pritaria, nes apie nepakenčiamą padėtį visi kalba seniai. Daug publikos liovėsi į pobūvius eję kaip tik bijodami teroro. Straipsniu nepatenkinti buvo "Aukuro" kvietėjai, nes jis pasirodė diena prieš "Mindaugo mirties" spektaklį. Ar daugiau publikos beatbaidė — sunku pasakyti.

Į Vl. Selenio straipsnį atsiliepdamas pasakysiu, kad dėl padėties spaudoje iškėlimo pilnai pritariu. Vandalizmo akty, prie Lietuvos namų įvykdytų, nesurašytum į didžiausią jaučią odą. Ir materialinius nuostolius, tur būt, reiktų nebe šimtais, o tūkstančiais dolerių vertinti. Dauge-liu atvejų tie nuostoliai buvo su draudimo kompanijomis pasidalinti perpus.

Pritariu ir Vl. Selenio pasiūlymams ką nors konkrečiau daryti, kad Lietuvos namų rajone saugumas būtų užtikrintas. Manau, kad reikalui į spaudą išėjus, organizacijų veikėjai, o ypač DLND-jos vadovybė, imsis konkretnių žygių, o ne vien tik, dažnai pažadais teliekančių, "mašinas saugos policija..." užtikrinimą.

Bet kol saugumas bus atstatytas, ką turi daryti visuomenė? Ar jau turi drebėti, kaip epušės lapeliai ir į Lietuvos namus kijos nebekelti? Jeigu taip, tai kokiems galams saugumo atstatymas? Ir kaip patirsime, kad jau ten saugu, jei nebesilankysime?

Mano nuomone, mes jokių būdu neturime Lietuvos namų aplėisti tik todėl, kad rizikuojame mašinos antena, lempomis, padangomis. Nors fizinių ap-sistumdymų keletas ir yra buvę, bet niekada rimtesnio su-žalojimo dar niekas nepatyrėme. Ten siaučianti gaujelė yra nepilnamečiai ir ne kriminaliniai nusikaltėliai, o tik patvirke juodos rasės pusberniai, išnaudojant visur juodųjų sukelto baimės isteriją. Argi mes iš sužlegusio amerikietiško molio lipdyti? Argi mes neperėjome per devytnias ugnis, per bombų krušas, per darbo stovyklas ir kacetūs? Argi

mes kapituluosime keliolikai ar kelioms dešimtims pusbernių? Gėda, kai buvęs karininkas ir partizanas atrežia: "Į Lietuvos namus neisiu, nors ir kažin ką, nes ten galiu nukentėti..." Iš kitos pusės, jau seno amžiaus generolas Jonas Černius su ponai iš Flintos (apie 60 mylių) atvažiuoja į kiekvieną Lietuvos namus vykstantį pobūvį. Žinau tokių, kuriems po keletą kartų buvo padangos nuleistos, bet jie Lietuvos namus lanko kaip lanką.

Taigi. Problema yra. Nemaža problema. Bet panika ją tik padidins. Priešingai: jokių grasinimų, užgauliojimų nepaisant, į pobūvius šimtais ateinant, mes tikrai laimėsime.

Ir žodis visuomenės veikėjams

Anąkart žadėjau, kad atskaitysiu pamokslėlių visokių kultūrinio pobūvių organizatoriams, kai salės tų pobūvių sezonas bus pasibaigęs. Tam pamokslėliui laikas jau atėjo ir ilgai neužtruksiu.

Pereitas balandis ir pereita gegužė buvo parengimų parengimais nusėti. Aukšto lygio koncertai ir spektakliai — kiekvieną šeštadienį, o dar kitokio po-

būdžio išskilmės ir sekmadieniais. Visi rengėjai ir mes, gar-sintojai, iš kailio nėrėmės, kad publika sukviešti, bet publika nebeklausė. Dainuota, vaidinta, šnekėta tušioms kėdėms. Iš kitų miestų atvažiuavę programos atlikėjai buvo tiek nuvilti, kad vargiai ar bebūs kada prisikviečiami. Nepaisant kelių kitų priemonių ir priežastelių, pati didžioji buvo tų pobūvių gausa.

Tai ar jūs, ponai visuomenininkai pasimokysite? Ar jūs kitą rudenį ir vėl tik ieškosite tuščio savaitgalio LB parengimų kalendoriuje, bet nesiklausite, kas ką ruošia bent 3-4 savaites prieš jus ir po jūsų? Ar jums dar neaišku, kad pobūviai, kurie susitelkę į balandį ir gegužę, turėjo būti išskirstyti per aštuonių mėnesių sezoną? Pabus kite ir rudenį pradėkite geriau

planuoti. Geriau kartą per mėnesį, bet pilna salė, negu du kartu savaitėje su 80 ar 60 žmonių...

Apie "Šilainės" balių — kitą savaitę

Pirmas pobūvis, po kelių mėnesių sutraukęs 400 publikos, bus buvęs "Šilainės" 20-ties metų sukakties balis. Sakau, "bus buvęs", nes rašau diena anksčiau. O kad 400 žmonių, tai žinau pagal išplatintus nepigius bilietus. Sekančią savaitę kaip tik apie tą įvykį ir parašysiu iš peties.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

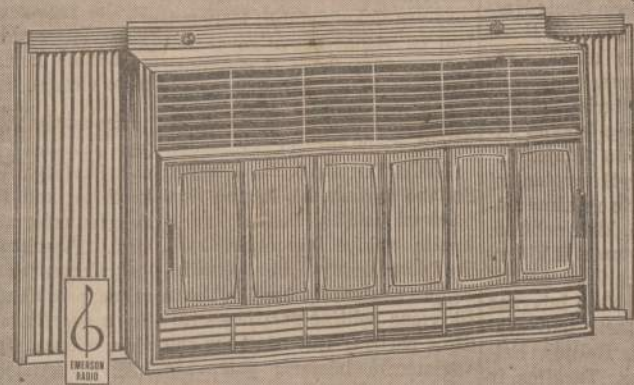
LARGO ŽMOGAUS

IR RAIČIULIS

HIGH RATES	
4.75 % Per annum on regular Savings	5.25 % Per annum on investment bonus
Savings Insured to \$15,000.00	
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION	
4071 Archer Ave.,	Chicago, Illinois 60632

Now at GLASER'S

Only we offer this much...
10,000 btu's

on this little...

7 1/2 AMPS

QUIET KOOL A PRODUCT OF EMERSON RADIO

Up to now, you couldn't get this much cooling on only 7 1/2 Amps for any kind of money. But with the exclusive 10,000 BTU Quiet Kool air conditioner, you can cool two or three rooms at a time on 7 1/2 Amps—on regular 115-volt house current! No rewiring neces-

sary, even if you live in an older house or apartment. And that's just one exclusive of this "365 Fresh Air" Quiet Kool. There's a unique T.H.I. monitor that gives you finger-tip control of both temperature and humidity. Eliminates that cold, clammy feeling. It produces up to five times more filtered air than ordinary air conditioners, too, with a double filter system that rids the air of grime and soot. Another exclusive is the Air Wave feature that automatically moves the air to every corner for even cooling. Come in and take a look at the 10,000 BTU Quiet Kool today. It offers you more!

Air Wave eliminates cold pockets and hot spots. Exclusive Air Wave automatically "moves" air left and right. Every corner of the room becomes comfortably cool.

New Tilt Control—Amazing comfort breakthrough. Balance coolness and dryness according to your individual taste. Eliminates that "cold-clammy" feeling.

Exclusive whisper-quiet air circulation. Full width vertical panel "moves" greater quantities of air, faster and quieter than ever before.

Slide-out chassis. Simplifies installation and service. Drawer type chassis slides out of cabinet without removing entire unit from window.

COME IN TODAY!

EASY TERMS

Glaser's Furniture and Appliance Co.

5115-5123 So. KEDZIE AVE.

PProspect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Sekmadienį, birželio 8 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks PAVASARINIS

NAUJIENU

PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS RAMONIO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIŠKIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. BIRŽELIO 8 D. VISI KVIEČIAMI Į NAUJIENU PIKNIKĄ.

DR. GRIGAITIS - AUŠROS SŪNUS

1883 m. davė mums "Aušrą" ir jos sūnų Dr. P. Grigaitį

Rašo POVILAS P. DARGIS, SLA prezidentas

Gaila ir skaudu stebėti didžiuosius mūsų veteranus, užsi- grūdinusius kovotojus už mūsų tautos reikalus ir vienas po kito iškeliaujančius Amžinybėn.

Tokių užsigrūdinusiu kovoto- ju buvo šiomis dienomis miręs Dr. Pijus Grigaitis. Visas jo gyvenimas yra tampa priai suriš- tas su tuo, kas lietuviui artima ir jo širdžiai miela.

Tebūnie ir man leista šio laik- raščio skiltyje apie Jį prisiminti.

Mūsų tautai 1883 metai turi simbolines prasmės. Tada, pačiu tamsiuoju tėvynnei metu, gimė tautinio atgimimo laikraštis "Aušra", davusi pradžią nau- jam Lietuvos laikotarpiui. "Auš- ra" parodė mums naują kelią, kuris atvedė tautą į tikrą jos prisikėlimą.

Šįmet nuo "Aušros" pasirody- mo suėjo 86 metai. Tokio pat amžiaus sukaktį dar taip nese- niai minėjo mums visiems gerai žinomas, artimai pažįstamas, taurus lietuvis, didis visuomeni- ninkas ir žymus žurnalistas — publicistas Dr. Pijus Grigaitis. Daugelis tik iš istorijos žinome kokie buvo "Aušros" metai. Iš jų galime suprasti kokios kovos laikotarpį augo ir brendo mū- sų meilės Dr. P. Grigaitis, kilęs iš Gudaičių kaimo, Bublelių vals- čiaus, Sakių (tada dar Naumies- čio) apskrities, keliolikos kilo- metrų atstu nuo dr. Jono Basa- navičiaus ir dr. Vincė Kudirkos tėviškių.

"Aušros" pagimdyta tautinio atgimimo dvasia apėmė visą tau- tą, o ypač jautriai palietė jau-

nimą, einantį mokslus. Neaplen- kė ji ir jaunuolio Pijaus. Jam, kaip pasiturinčių ūkininkų sū- nui, teko laimė patekti į gimna- ziją. Pradžioje mokėsi Mari- jampolėje, vėliau Mintaujoje, kur jau reikėsi gyvas lietuvių judėjimas.

Jį įsijungė ir marijampolietis Pijus, dalyvaudamas slaptam moksleivių rately. 1901 m. grį- žęs į Marijampolės gimnaziją, jis suorganizuoja lietuvių moks- leivių slaptą būrelį. Taip pat jis vadovauja slaptai Artojų drau- gijai, kuri buvo įkurta Mari- jampolėje kovai už lietuvių tei- ses. Draugijos nariai rengė slap- tus spektaklius, platino drau- džiamą spaudą, šaukė susirin- kimus, rengė viešas demonstra- cijas, lipdė pakelėse atsišauki- mus.

Po mokslo gimnazijoje Pijus Grigaitis 1906 m. pradėjo stu- dijas Petrapilio universitete. Jis čia dar daugiau įsitraukė į lie- tuvių studentų slaptą veikimą. Organizavo spektaklius, kartu juose vaidindamas ir greta to- metėsį į platesnio akiračio vi- suomeninę veiklą. Nedavė rādų- ti nei savo lakiai plunksnai. Jo rašinyje apie Lietuvos savival- dybės buvo atspausdintas Petra- pilio Labdaros draugijos kalen- doriuje.

Prasidėjęs revoliucinis judė- jimas Rusijoje rado platų at- garsį ir studentijoje. Jie jungė- si į streikus ir 1905 m. Petra- pilio universitetas turėjo nu- traukti mokslą. Studentas Pi- jus Grigaitis iš Petrapilio at- vyko į Marijampolę, kur pris-

Kristijono Donelaičio Lituanistikos Mokyklų 1968-69 metų Tėvų Komitetas. Iš kairės į dešinę sėdi: Aniceta Mažeikienė — sekretorius, Bernardas Vindašius — pirmininkas, Zina Počenė — parengimu vadovė, iš kairės į dešinę stovi: Kazys Kaminskas — vicepirmininkas, dr. Petras Rasutis — narys, Vida Kosmonienė — parengimu vadovės pavaduotoja ir Leopoldas Kupcikevičius — išdėstovas.

Nuotrauka V. Noreikos

dėjo prie revoliucinio judėjimo. 1905 metų judėjimas Lietuvoje turėjo mūsų tautai didelės poli- tinės reikšmės. Jis kartu bran- dino lietuvių politinę sąmonę. Buvo reikalaujama ne tik tauti- nės, bet ir politinės laisvės. P. Grigaitis kaip daugelis kitų to- meto lietuvių šviesuolių, buvo su- tapęs su socialdemokratų sro- vė. P. Grigaitis yra tų metų ak- tyvus dalyvis ir kovotojas. Jis organizuoja susirinkimus, mitin- gus, važinėja po apylinkes su re- volucine literatūra, ją platina ir sako prakalbas.

Carinės valdžios reakcija jau reikėsi. Ji skaudžiai palie- tė ir jauną studentą P. Grigaitį. 1905 m. gruodžio 6 d., vykstant jam į Gudelių valsčiaus susi- rinkimą, kelyje jį užklupo rusų kariai. Skaudžiai sumušė jį, įmetė į garsų Kalvarijos, o iš čia į Suvalkų kalėjimą. Karo tei- smas pasmerkė P. Grigaitį mirti, tačiau likimas jį išgelbėjo. Iš kalėjimo jam pasisekė pabėgti ir pasiekti Ameriką... Čia su tal- kininkais greitai surinko 29,000 rublių, kuriuos pasiuntė į Euro- pą revoliucijos reikalam. Po kiek laiko išvyko ir pats į Švei- cariją, kur baigė teisių mokslą. Po to galutinai sugrįžo į Ameri- ką ir čia įsikūrė pastoviam gy- venimui.

Amerikoj Pijus Grigaitis pra- dėjo savo gyvenimo naują lai- kotarpį. Chicagos universitete jis įsigijo teisių mokslo doko- ratą. Jaunam vyrui atsivėrė di-

deli galimybė jungtis į Ame- rikos valstybės tarnybą ir kilti į viršūnes. Tačiau jis tuo nesu- sižavėjo. Būdamas idealistu, jis pasiliko ištikimas lietuvių tau- tai ir visuomenei. Pradžioje jį matome Baltimorėje redaguo- jant savaitraštį "Pirmyn", o vė- liau jis yra pirmojo lietuvių dien- raščio "Naujienu" redaktoriu- mi. Kurį laiką dar taip pat re- dagavo žurnalą "Naujoji Gady- nė".

Pijus Grigaitis niekad nesiri- bojo vien tik žurnalistiniu dar- bu. Kaip visuomenininkas ir po- litikas, jį matėme visuose svar- besniuose darbuose. Jis pris- dėjo prie Amerikos lietuvių vi- suotinio seimo sukvietimo ir ja- me 1914 m. lapkričio 2 d. siū- lė priimti rezoliuciją, kuria rei- kalaujama pripažinti Lietuvai apsisprendimo teisę. Visuome- nėje jis garsėjo kalbomis. Rėmė Dariaus ir Girėno žygį, o po to Vaitkaus skridimą į Lietuvą. Man ypatingai artimai su juo teko dirbti laike Antrojo pasaui- linio karo šaukiant, ALT vardu, Lietuvių Pirmąją Konferenciją- Kongresą. Turėjau garbės tada būti Kongreso rengimo komisi- jos pirmininku. Kongresas įvyko bene 1943 m. Pittsburgh, Pa. Pa- tyriaus tada P. Grigaičio didelį nuoširdumą ir jo organizacinius gabumus. Jo iniciatyva ir pa- stangomis buvo daug prisidėta suorganizuojant Amerikos Lie- tuvių Tarybą kovai su Lietuvos okupacija ir laisvei atgauti. Šia- me mūsų srovių centriniame jun- ginyje P. Grigaitis visada buvo centrinis asmuo, ALTO siela, jam vadovaujas ir veikimo gai- res nustatęs. Jis buvo Lietu- vos laisvinimo reikalais daugie- liu rezoliucijų autorius, dalyva- vo visose lietuvių audijencijose pas JAV prezidentus, ypač pa- žymėtas jo atsilankymas pas prez. Rooseveltą, kuris deklara- vo Lietuvos okupacijos nepripa- žinimą. Nepamiršo dr. P. Gri- gaitis nei karo aukų, mūsų tau- tiečių, turėjusių pasitraukti iš tėvynės. Jis prisidėjo prie Ben- drojo Šalpos Fondo organizavi- mo, rūpinosi ir stengėsi, kad Kongresas priimtų įstatymą tremtiniais į Ameriką įsileisti. Taip pat turio nors trumpai pažymėti jo labai žymius nuopel- nus didžiausiai mūsų organizaci- jai — Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Tarp kitko šįmet su- kanka 46 metai, kai P. Grigaitis tapo SLA narys. Jis visą laiką gyvai dalyvavo organizacijos svarbesniuose darbuose. Ypač tenka vertinti jo pastangas ir paramą organizacijai ginti nuo komunistinių gaivalų kėslų, ka- da šie stengėsi pagrobti Susivie- nijimą į savo kontrolę. Taip pat dr. P. Grigaitis buvo daugelio SLA seimų aktyvus delegatas, artimas Pildomosios Tarybos bendradarbis, jau daugelį metų pirmininkaujas švietimo Komis- sijai. Kas buvo dr. P. Grigaitis mūsų visuomenei, tą mes dau- gelis žinome, matėme ir jau-

J. Mikuckis anapus geležinės uždangos

Pernai į sovietų okupuotą Lietuvą grįžęs poetas Juozas Mikuckis pradėjo bendradar- biauti Brooklyn "Laisvėje", kuri gegužės 9 d. išdėjo jo ke- turių skilčių straipsnį, o gegu- žės 13 d. dar ilgesnį.

Pirmajame straipsnyje Mi- kuckis verkšlena, kaip sunku jam buvę vargą vargti Balti- morėje, kur turėjo nuosavus namus, ir kaip lengva esą da- bar Kaune, kur gavęs "butą su visais patogumais."

Ne čia naujiena, kad Mikuc- kis gavo po metų laiko Kaune butą su patogumais, kas paro- do, jog komunistams jis dar yra naudingas, nes butus su patogumais duoda tik "nau- dingiems", bet naujiena yra kaip Mikuckis savo naudingumą pradėjo rodyti.

Pirmame straipsnyje pasi- gyres, kaip jis buvo vežioja- mas po Palangą, Druskinin- kus, Trakus ir Vilnių, antra- jame jis bando atremti kun. F. Juzevičiaus Tėviškės Žiburiuo- se paskelbtus savo lankymosi Lietuvoje įspūdžius. Juose kun. F. Juzevičius iškėlė ne vieną neigiamą reiškinį dabartinia- me Lietuvos gyvenime, ypač išryškindamas Lietuvai grė- siantį surusavimo pavojų.

Bostono "Keleivis" kome- tuodamas šį Mikuckio rašinį, nuo savęs pastebi:

J. Mikuckis, matyt, gavo įsakymą atremti kun. F. Juce- vičiaus teiginį. Pabrėžiame gavo, nes Tėviškės Žiburių, kaip ir kitų hekomunistinių laikraščių, į Lietuvą bet kam negalima nusiųsti, tai jų ir J. Mikuckis negalėjo be leidimo "pavartyti". Neabejotina, kad tuos Tėviškės Žiburių nume- rius, kuriuose buvo kun. F. Juzevičiaus straipsniai, jam te- galėjo parūpinti tikrai atsakin- gi ar įsakiingi" valdžios bei partijos pareigūnai ir įsakyti parašyti atsakymą. J. Mikuckis tai ir padarė.

● Moterys pradeda pasišvęsti Dievui, kai velnias su jomis ne- benori turėti jokių reikalų.

SKAITYK "NAUJIENAS" - JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISTINGIAUSIAS ŽINIAS

PRIPAZĮSTAMA, KAD PINIGAMS INVESTUOTI, ypač augant infliacijai, geriausia fi- nansinė institucija yra MUTUAL FONDAS, Suinteresuotiem mielai patarnaus Juozas Audėnas, MF atstovas, gyv. 109 Warwick St., Brooklyn, N. Y. 11207. Tel. 752-0099 arba TA 7-9518

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžių ir visų kitų Lietuvoje pagaiduja- nių prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES į mūsų vienintelę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią tei- sę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą. Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeni- škus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti ge- resnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus na- mains išgyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mė- nesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4 %

MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKOTAMS

4 3/4 %

TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

WHAT A DIFFERENCE THE RATE MAKES!

5 1/4 %
per annum

6 month Certificates (minimum period) \$10,000.00 or larger in multiples of \$1,000.00. Earnings paid quarterly.

5 %
per annum

Gold Eagle Passbook Account Minimum amount \$50.00, add any amount at any time, after your money has been on deposit for 90 days, or more, you may withdraw funds with- out notice at any dividend date or 10 days thereafter. Earnings are paid quarterly.

Standard Federal pays 4 1/2 % per annum on regular passbook accounts with earnings being paid quarterly. Savings received by the 10th of any month will earn from the 1st of that month, this applies to all types of savings plans at Standard Federal Savings.

Assets over \$143,000,000.00 Reserves and Surplus over \$11,500,000.00 (more than twice legal requirements)

STANDARD FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 VI 7-1140

HOURS:

Mon., Thurs. 9 A.M.-3 P.M. Tues., Fri. 9 A.M.-4 P.M. Sat. 9 A.M.-12 Noon. Wed.—No Business Transacted

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months. \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy. 10¢ a Saturday
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose
metams \$18.00
pusi metų \$10.00
tris mėnesiams \$5.50
vienam mėnesiui \$2.00
Kitose JAV vietose:
metams \$16.00
pusi metų \$8.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniai — iki 12 val.

Labai nori, bet nevažiuoja

Vincas Andrulis, maskvinės politikos šalininkų Chicagoje leidžiamos „Vilnius“ redaktorių, tolimiesiems savo bendradarbiams pasakoja, kad jis labai jau norėtų nuvažiuoti į Lietuvą, bet negali išvažiuoti. Tikrieji Andrulio bendradarbiai žino, jog tai yra melas, bet panašius niekus durneliams jie pasakoja.

Tikrąją padėtį žino Andrulio bendradarbiai Lietuvoje ir Maskvoje. Jie žino ir tyli, tuo tarpu Chicagoje buvęs ir savo bendradarbius lankęs Vytautas Kazakevičius parvažiuo Vilniun ir išbliovė Vincas Andrulio reikalą. Šių metų vasario 27 dienos „Gimtajame Krašte“, kultūrinių ryšių su užsienio lietuviais komiteto leidžiamajame laikraštyje, jis, be kitų dalykų, šitaip rašo:

„Daugelį pažangių Amerikos lietuvių Tarybų Lietuva yra priėmusi kaip brangius svečius, juos nuosirdžiai pagerbusi. Ir tik bene vienas jis, „Vilnius“ redaktorius Vincas Andrulis, nėra matęs Tarybų Lietuvos. Ne todėl, kad jis nenorėtų. Negali: Vincas Andrulis nėra JAV pilietis. Jis privalo pastoviai registruotis policijoje, negali be jos žinios toliau išvykti“.

Kazakevičius bando sudaryti įspūdį, kad jeigu ne pilietybės klausimas, tai Andrulis tikrai galėtų nuvažiuoti į Lietuvą, o ten tarybiniai žmonės jau galėtų jį priimti, kaip priėmė ir priima kitus Lietuvon nuvažiuojančius. Kazakevičius pasakoja, kad Andrulis turi nepaprastai stiprią valią, kad jos nepalaužė nei persekiojimai, nei ligos. Ta valia esanti tokia stipri, kad ji net padedanti įveikti širdies atakas. Andruliui nebuvo jokio reikalo anksti keltis ir važiuoti į O'Hare aerodromą, bet jis vis dėl to ten atsiradęs, kad tikrai galėtų ilgiau pabūti su Kazakevičium ir išlydėti Chicagoje buvusius turistus.

Amerikos pilietybės klausimas visai nevaržo Vincas Andrulio kelionės į Lietuvą. Iš Amerikos jis gali išvažiuoti bet kurį rytą. Rusams ir lietuviškiems tarybinėms žmonėms Amerikos pilietybė taip pat nieko nereikšima. Maskvos agentai, kai turi reikalo, suranda Vincą Andrulį „Vilnyje“, sovietų pasienio sargai atkels geležinius vartus bet kurioje sovietų sienos vietoje, kai Andrulis į juos pasibels. Kazakevičius gali durneliams pasakoti, kad Amerikos pilietybės neturėjimas trukdo

Atsisveikinome su Dr. P. Grigaičiu

Dr. Pijus Grigaitis mirė gegužės 22 dieną. Praeitį sekmadienį su juo atsisveikinome, palydėjome į kapus ir palaidojome. Jo jau nėra...

Atmintyje paliks tik jo gražius, sudėtingas, visad dinamiškas, pavaizdus, kovingas gyvenimo kelias.

Pijus Grigaitis yra savas, lietuvių visuomenei gerai žinomas asmuo. Jei kas jo nematė

Lietuvių Enciklopedijoje parašyta — Pijus Grigaitis politikas, visuomenės veikėjas, žurnalistas.

Andruliui išvažiuoti. Visi žinome, kad Andrulis ne tik gali išvažiuoti, bet Amerikos vyriausybė pageidauja, kad jis išvažiuotų. Chicagos imigracijos komisijonierius, apklausinėjęs Vincą Andrulį ir patyrinėjęs Amerikoje jo vedamą darbą, nutarė jį deportuoti, kaip svetimos valstybės agentą.

Nei Amerikos pilietybės neturėjimas, nei Amerikos imigracijos komisijonierius, nei Chicagos policija nekludo Vincui Andruliui išvažiuoti iš Amerikos ir aplankyti tarybinę Lietuvą, kaip ją aplankė kiti „Vilnius“ redakcijos nariai. Nereikia Andruliui ir „labai norėti“ nuvažiuoti į Lietuvą. Užtenka tik norėti ir ryžtis pamatyti tarybinės Lietuvos „komunistinį rojų“. Absoliučiai niekas ne tik nekludo Andruliui išvažiuoti, bet didelė krašto gyventojų dauguma nori, kad jis išvažiuotų. Amerikoje valdžia yra žmonių rinkta, valdžios padaryti nutarimai yra žmonių daugumos nutarimai. Krašto gyventojai žino, kad valdžia be pagrindo nedeportuoja užsieniečių. Jeigu komisijonierius, išklausinęjęs patį Andrulį, vis dėlto nutarė jį deportuoti, tai reiškia, kad jam čia ne vieta.

Didelė Amerikos lietuvių dauguma, kuri Andrulio vedamą darbą iš arčiau pažįsta, norėtų, kad jis nuvažiuotų tarybinės Lietuvos aplankyti. Savo laiku Chicagoje buvo susidaręs net specialus komitetas, kuris buvo pasiryžęs sukelti Andrulio kelionei reikalingų pinigų. Jie būtų sukėlę reikalingą sumą, kad jis galėtų išplaukti, išvažiuoti arba išskristi tiesiai į komunistinės Lietuvos centrą. Bet Andrulis pasiūlymais nepasinaudojo, deportacijos įsakymo neklauso ir Kazakevičiaus siūlomame bankete visai nenori dalyvauti. Komunistinė Lietuvon jis nenori važiuoti. Jeigu jis būtų norėjęs ten nuvažiuoti, tai seniai būtų galėjęs tai padaryti, bet jis neišvažiuojo ir nesirengia išvažiuoti.

Kazakevičius pasakoja, kad Andrulis čia Amerikoje persekiojamas, net 6 kartus čia buvo kalintas, o vis dėlto jam geriau Amerikoje, negu sovietiniame rusų rojuje. Visi žinome, kad už komunistinę veiklą niekas Amerikoje nieko nepersekioja. Geras persekiojimas, jeigu persekiojamasis redaguoja dienraštį, kiekvieną rytą paruošia JAV šmeižiančių žinių; jeigu Chicagoan atvažiuoja rusės lydimų privilegijuotų cenzorių grupę, pasimato su Andruliu, o jis sekantį rytą laisvai skuba į O'Hare, kad dar praneštų kokį užmirštą dalykėlį! Nei į Maskvos, nei į Vilniaus aerodromą joks nekviestas ir leidimo neturįs žmogus neleidžiamas, o čia persekiojamas Andrulis laisvai nuvažiuojo į aerodromą ir dar kartą pasikalbėjo su sovietų agentais.

Andruliui geriau patinka gyventi tokių „persekiojimų“ krašte, negu „komunistiniame rojuje“. Aiškus daiktas, kad Andrulis žino, kuri riekė pusė svietu tepta.

Daugelis, kiek žymesnių veikėjų, tais žodžiais apibūdina, kas dažnai dvelkia trafaretu. Pijus Grigaitis nebuvo trafaretinis politikas, visuomenės veikėjas, žurnalistas. Jis priklausė prie ryškiųjų asmenybių, kurios, istorinio vyksmo eigoje, dažnai, tam tikrais momentais atrodė kontrastinės. Atskleisime mažą langelį jį „aš“ vidų.

Nuo jaunų dienų jis buvo ryškus, susipratus lietuvis jaunolis, kuris iš knygnešių rankų apsišarvavo lietuviška knyga, raštu ir kovingo patriotizmo dvasia. Toliau — visokių pavojų ir kančių, net iki mirties sprendimo, — gyveno istorinė lietuvių laisvės svajone. Įvykių ir pavojų blaškomas atsidūrė šveicarijoje ir baigė teisės mokslus Berne; dvejus metus studijavo filosofiją. Antrą kartą grįžė į JAV-bes pasinešė lietuviškoje veikloje, rašo ir redaguoja laikraščius bei žurnalus ir tuo pat metu baigia Čikagos universitetą teisių daktaro diplomu. Nuo pat jaunų dienų priklausė lietuvių socialdemokratų sąjungai, kas skatino jį gerai susipažinti su ekonominėmis ir socialinėmis problemomis, o taip pat ir su istorija.

Jaunas buvo persiėmęs revoliucine mintimi, kuri anuomet žadėjo Lietuvai iš caro jungo išlaisvinimą. Klausimas. Ar Pijus Grigaitis klydo? Tenka atsakyti — ne.

Lietuva nepriklausomybę atgavo dėka Rusijos Imperijos ribose išgalėjusios pavergtųjų ir skriaudžiamųjų revoliucinės nuotaikos.

Pijui Grigaičiui revoliucija nebuvo pats sau tikslas, bet priemonė, proga išlaisvinti lietuvių tautai iš caro pančių. Išlaisvinti tautą ir darbo žmones.

Mūsųose dar ir dabar yra tokių, kuriems žodis revoliucija yra negatyvus žodis. Anuo gi metu taip manančių buvo gana daug. Pamirštama, kad Vasario 16 d. aktas buvo revoliucinis aktas. Revoliucinė dvasia reikėsi žemės reformoje ir visame Lietuvos valstybės atsikūrimo. Ir buvo metas, kada Pijus Grigaitis kaip kam atrodė revoliucijonierius internacionalistas, atseit, abejingas lietuvis. Deja, nesunku įsitikinti, kad jo internacionalizmo sampratoje visuomet pirmavo lietuvių tautos laisvė ir šviesesnė visų žmonių ateitis. Jo, savo laiku, internacionalizmas buvo politiniai konjunktūrinis ir aiškiai ap-

spręstas savo tautos interesais ir jos individualine, istorine misija. Tuo keliu jisėjo iki pat karsto.

Pijus Grigaitis politikas — visuomenininkas idealistas. Jis niekuomet iš politikos negyveno, nesiekė jokių politinių aukštų vietų ir, žinoma, jų neturėjo. Juk jis galėjo grįžti į atskuriantį Lietuvą ir neabejotinai būtų buvęs vienas iš socialdemokratų lyderių. Jis to nepadarė. Jam politika buvo tik priemonė paruošti lietuvių tautą savarankiškam valstybiniam laisvam gyvenimui. Jo politiniai siekimai ir idealai visą laiką buvo įpinti į visuomeninę veiklą, kurioje buvo ugdomas sąmoningas, t. y. apsišvietęs, tautiniai socialiniai ir dvasiniai (laisvas nuo prietarų) susipratus lietuvis. Ir suprantama, kad ne visuomet ir ne visi su jo pažiūromis sutikdavo, kas yra visai natūralu. Tuo labiau, kad Pijus Grigaitis savo įsitikinimus skelbė ir vykdė su didele energija ir drąsa. Jei kam jis buvo nepriimtinas, net ideologinis priešininkas, bet priešas garbingas, tiesus, tvirtais principais besivadovavęs asmuo. Su tokiu žmogumi visuomet galima rasti bendrą kalbą ir kelią. Ir jo praktiška veikla tai su kaupu patvirtina.

Pijus Grigaitis apsigyveno JAV-se tais laikais, kada aukštai išsilavinimo žmonių Amerikoje nebuvo pertekliaus. Jis, būdamas neabejotinų gabumų ir plataus išsilavinimo, galėjo lengvai įsijungti į Amerikos mokslo institucijas ir padaryti karjerą. Jis galėjo iškilti ir Amerikos politikos gyvenime, nes tam turėjo visus davinčius: gerai orientuotas politikos, ekonomijos ir teisės klausimuose. Geras žurnalistas ir iškilus masių tribunais — kalbėtojas. Tai visai realus pagrindas karjerai, išsilimui. Bet jis visą tą intelektualinį turtą, gabumus ir energiją pašventė pilkajai lietuvių išeivijos visuomenei, kartu ugdydamas joje meilę ir atsakomybę jaunajai Lietuvai.

Ta prasme Pijus Grigaitis lietuvių tautos istorijoje, o ypač išeivijoje, palieka ryškiausiu lietuviu — patriotu. Jį matome organizuojant ir stiprinant Lietuvos išlaisvinimo institucijas, labdaros bei šalpono organizacijas, nuolat besilankantį Baltuose Rūmuose ir Kongreso sferose, prašant, įtaigojant įstatymo keliu gelbėti tremtinius Europoje, suteikti jiems pastogę šiame kontinen-

te. Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymas buvo jo gyvenimo aukščiausias tikslas ir įprasminimas. Jis yra ryškus pavyzdys, kaip tautos sutemų ir nelaimių metais reikia nepaprasti tikėjimo ir tautos teises į laisvę, kaip atsispirti prieš klastai ir vyliams, kaip niūrijoje nevylyje matyti šviesą, nepasimesti, valingai tikėti teisingumo pergale ne pasyviu nusiteikimu, bet kietai, neatlaidžia veikla ir kova. Jo gyvenimo kelyje nerasiame nei rezignacijos, nei nuovargio, nei defetizmo.

Tad, būsimoms kartoms jis paliko šviesų pavyzdį, kaip reikia galvoti ir gyventi, kad išliktų sau žmogumi ir lietuviu.

Kad nepamirštume!

Naujiųjų piknikas jau čia pat!

Ivairūs prabėgusiųjų savaikių įvykiai, ypač D-ro Grigaičio mirtis, visą visuomenės, taigi, ir Naujiųjų dmesį buvo nukreipę kita kryptimi, dėl to ir Naujiųjų pavasarinio pikniko data ne tik per greitai atėjo, bet lėkte parlėkė.

Jau ateinantį sekmadienį renkames, savo sena tradicija sekdam, vėl Bučo daržę. Renkames, kol sveiki gyvi, susitikti, dar vieną dieną padraugauti, išsikabinti, pasivaikinti. Daugeiliui, ypač senesnės kartos mūsų sesių brolių gretos šioje šalyje pastebėtina retėja.

Ką tik praėjusią Kapų Puošimo Dieną, kurie buvome Lietuvių Tautinėse Kapinėse, turėjome progos „aplankyti“ amžinuosius namelius ty savo brangių artimų prietelių ir draugų, su kuriais tiek ir tiek gerų linksmy, laimingų dienų Naujiųjų piknikuose esame praleidę. Tie jau pas mus nebeapsilankys, bet mes vieną dieną pas juos nueisime. Tačiau skubėti nėra ko. Jie mūsų palauks, o mes gyvieji — visi, kas gyvas, atvažiuokim šį sekmadienį į Bučo daržę! Nors jau daugelio gerų, mielių veidų ten nebeamatysime, ir Dr. Grigaitis mums ūpą ir viltį sukeliančios ugnies kalbos nebeapsakys, tačiau laikykimės ir mes D-ro Vinko Kudirkos patarimo, jei audra ažuolą išrauna, nesiblaškykime, o tuojau jo vieton naujus sodinkime!

Bus miela malonu susitikti ir pasimatyti su saviškiais seniai besimatytais!

Visi kviečiami, visi laukiami Naujiųjų pavasariname piknike Bučo daržę. Visi, kas gyvas, stenkimės būti!

jp
BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI „NAUJIENOSE“ — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

T. IVANAUSKAS

APIE ŽVĖRIS

NAMINIŲ GYVULIŲ KILME

10

Geras žmogaus talkininkas žiurkėms naikinti dar „fretas“. Taip yra vadinami jaukūs, paversti naminiais gyvuliais šėškai, dažniausiai baltos spalvos. Fretai plačiai naudojami Prancūzijoje laukiniams trauksimams medžioti: į trauksių urvą įleidžiamas fretas su uždėtu antsnukių, nes antrąjį jis trauks papiautų ir pasisotinęs liktų miegoti šiltoje jo ligde. Freto išbaidytą trauksį medžiotojas sugauna uždėdamas tinklėlį ant landos.

Aš dar vaikas pasiskaičiau apie fretą Bremono valkuose ir kartu su kitais vaikais svajojau toki žvėriuką turėti. Netikėtai mūsų svajonei buvo lemta išsipildyti, nes iš Prancūzijos parvažiuo viena mūsų gimnaitė, žinojusi apie tas svajones, ir parvežė mums gyvą jaukų fretą. Džiaugsmas buvo didelis, ir mes, vaikai, varžėmės tarpusavy, norėdami surasti mūsų žvėriukui garbingesnę vietą valgyti ir miegoti.

Lietuvoje, kaip žinome, laukinių trauksių nėra, bet žiurkiai — kiek norit, tad ir mūsų žvėriukas pirmuoniai pritaikė savo gabumus žiurkių medžioklei. Po gyvenamo namo ir kitų ūkio trobesių pamatais buvo nemaža iš seno išraustų žiurkių urvų, ir ten buvo svarbiausia mūsų žvėriuko medžioklės teritorija. Vargas buvo tik iš ten jį išviliooti. Atrodo, kad, privalges

žiukienos, jis čia pat įsitaisydavo pamiegoti, ir jam visai nerūpėdavo išlįsti. Žinodami, kad jis mėgsta lakti šviežią pieną su balta duona, mes, vaikai, ilgai su dubenėliu laukdavome jo prie urvo. Pagaliau jis, žiovaudamas ir raivydamsis, malonėdavo pasirodyti ir imdavo lakti pienelį.

Su mūsų fretu turėjome dar ir kitą vargą: nesugyveno jis su mūsų šunimis, o juk nemalonu, kai mūsų gerieji draugai tarpusavy pešasi. Mat, šėškai, šermuonėliai, audinės ir kiti kiauinių šeimos žvėriukai turi savotišką, gailų kvapą, kurio nepakenčia šunys, antra vertus, mūsų fretas buvo pats kaltas, nes, nepaisydamas savo mažo ūgio, pirmas užkabindavo net didelius šunis; įkibdavo jiems į snukį, lūpas, ir už tai šunys jam atsilygindavo. Būdavo, fretas kartu su šunimis prasimano medžioti žiurkes. Jis įsilaučia į urvą, o šunys laukia žiurkių pasirodant, bet pasi-taikydavo, kad stverdavo jie ir patį savo medžioklės draugą — fretą. Vieną kartą, mums neprižiūrint, šunys gerokai jį aplandė ir jis, susitraukęs šlubčiodamas, vos paspruko ir pasislėpė po namo pamatais. Mes jau manėme, kad nam bus galas, bet po kelių dienų pamatėme jį beveik sveiką. Aplamai, šėškai ir kiti šeimos gyvuliukai pasižymi ne tik drąsa, bet ir nepaprastu gajumu.

Ligi šiol žmonija kenčia nuo žiurkių. Iš dalies čia kaltas pats žmogus, per neapdairumą išplatinęs žiurkes visame pasaulyje. Dabar jos tiek išgalėjusios, kad žmogus pats turi nuo jų pasitraukti. Jis, nors

ir nenorėdamas, sukūrė žiurkėms negirdėtus patogumus. Miestų pakraščiai su galybėmis senų trobesių, kurių sienos nuo senų laikų visos žiurkių išvarpytos, milžiniškos skerdyklos, mėsos kombinatai, bei grūdų sandėliai tikros jų prieglaudos. O kanalizacijos sistema tai bene pats svarbiausias, visai modernus žiurkių patogumas. Šis įrengimas joms turi tokias pat reikšmes, kaip požeminis geležinkelis (Metro) didelio miesto gyventojui. Čia tikra žiurkių katalija. Pasinaudodamas visa kanalų sistema, žiurkės greit gali susisiekti su visomis miesto dalimis. Jos čia aprūpintos maistu ir vandeniu. Kanalizacijos žiurkės (rats des égouts) Paryžiaus mieste pagarsėjo savo dydžiu ir riebumu. Jos pateko net į patarles. Ne be pagrindo Paryžius vadina mas pasauliui žiurkių lizdu. Vienas šios srities specialistas mano, kad Paryžiuje gyvena apie 2 milijardai žiurkių. Čia net gana paplitusi žiurkių medžiotojų profesija. Jie iš magistrato gauna net premiją už sumedžiotas žiurkes. Štai vienas metais jų darbo apyskaitoje figūravo 144.361 sumedžiota žiurkė. Bet ką tai reiškia, palyginus su dviem milijardais. Tokių žiurkių centrų, kaip Paryžius, yra ir daigiau, tai Londonas, Berlynas, Maskva ir dar tiek ir tiek didelių modernių miestų...

Be palogių gyvenimo vietų, žmogus žiurkei pastatė puikių susisiekimo priemonių susuma ir vandeniu, net aprūpino jas keliaujančiais maistu. Ko gi jai daugiau bereikia — tik gyventi ir veistis!

Atrodo, kad žmonija lig šiol su žiurkėmis nesuderioja. Spastų, nuodų ir visų li-

gi šiol vartotų priemonių nepakanka. Nepadedą ir stiprios epidemijos, kurios tarp žiurkių siaučia, nes jų prieauglis su kaupu išlygina visus joms daromus nuostolius.

Žinoma, žmogus kaskart vis griežčiau pastoja žiurkei kelią. Naujoviška gelžbetoninė namų statyba nesudaro palankių sąlygų žiurkėms plisti. Prieš jas pradėta taikyti bakteriologinį karą: priauginama bakterijų, jomis apkrečiamos žiurkės, o vėliau jos apsikrečia viena nuo kitos ir stimpą. Geroji šios priemonės pusė ta, kad žiurkės turi paprotį pribaugti ir suėsti savo nusilpusias drauges ir todėl lengviau apsikrečia. Vis dėlto „bakteriologinis karas“ ligi šiol nedavė tokių rezultatų kaip buvo laukta.

Radikali priemonė prieš žiurkes pastaraisiais laikais yra nuodingos dujos. Daugiausia naudojama ciano rūgštis. Apsirūpinę dujokaukėmis, šio darbu specialistai tam tikrais aparatais prisočia šiomis dujomis žiurkių apgyventus pastatus ir tuo būdu urmu jas išnaikina.

BEBRAS

Vienas įdomiausių žvėrelių yra bebras. Jis priklauso graužikų būriui, vadinasi, yra žiurkės, voverės giminė ir jį jas net kiek panašus, tiktai daug didesnis. Suaugę bebrai, ypač patelės, gali sverti iki 20 kg. ir daugiau, t. y. kaip vidutinio ūgio šuo. Kad jį galima priskirti graužikams, rodo jo dantys: priešaky jį turi tik dvi poras: po vieną porą viršutiniame ir apatiname žandė. Jie yra stambūs, lenkti ir atrodo tarsi oranžinės spalvos ar net beveik rau-

doni kaltai. Aplamai jie tokie kaip žiurkės dantys, tik nepalyginamai didesni. Il-tinių dantų kaip ir visi graužikai bebras neturi, o tarp priešakininių ir krūminių dantų didelis protarpis.

Būdingos bebrui mažos akys ir ausys, paslėptos plaukuose. Priešakininių kojų pirštai nedideli ir paprasti, bet užpakalinių — labai ilgi ir aprūpinti plačiomis plaukiamomis plėvėmis; net iš pirmo žvilgsnio pirmena žąsies koją. Bet užvis keisčiausia bebro uodega — suplota nelyginant kultuvė, be plaukų, bet žvynuota tarytum žuvis.

Bebras labai nevikrus sausumoje: ne tik šuo, bet ir žmogus lengvai gali jį pavyti. Kartais pavytas pakelia jis priešakines kojytes prie akių, panašiai kaip verkiantis vaikas. Dėl to žmonėse paplito gandas, kad bebras, patekęs į pavojų, verkia, tad ir sakoma „verkia kaip bebras“. Tiesa, jis galėtų gintis savo baisiais dantimis, ir tokių atsitikimų yra žinoma, bet kažkodėl jis retai šį ginklą panaudoja. Tad bebrui pavojinga atsitolti nuo vandens, nes jam lengvai gali pastoti kelią žmogus, šuo ar užvis jam baisiausias vilkas.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

“NAUJIENAS“

Jos visad rašo

TEISYBĖ

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
Trečiadienį. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiama, skambinti 374-8012

Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
Tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį, nuo 1-5, trečiadienį,
ir sekmadienį, ofisas uždarytas.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.
Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.,
1-4, 7-9, antradienį, penkt., 10-4, ir
sekmadienį, 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISINIS-EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiama, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiadienį, ir sekmadienį, uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8 val. vak.,
antradienį, penktadienį, 1-4 popiet.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštadienį, nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS

Lietuviškai kalba

Dr. FRANK PLECKAS, OPT.

3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: 925-9296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsiliepiama, tai telefonai GI 8-6198

P. B.

KĄ KITI RAŠO?**V. Kazakevičiaus susitikimai ir pasimatymai**

(Tęsinys)

Kodėl V. Andrulis nevažiuoja
į Lietuvą?

V. Kazakevičius prisimena
ir susitikimą su Vilnos redak-
torium V. Andruliu. Apgailė-
stauja, kad V. Andrulis negali
atsilankyti Lietuvoje ir štai ko-
dėl:

"Bet gerai būtų, kad jis galėtų
Lietuvą aplankyti. Ar negali
Gali. Sako, policija siūlusi ir
mielai pritarti tokiai kelionei.
Mat, atgal į Čikagą, kur tiek
metų pragyventas, kur darbas
ir kovos draugai, jis jau nebe-
galėtų grįžti. Ir pažangus ju-
dėjimas netektų tvirto, princi-
pingo kovotojo.

Tad ir belieka su juo kalbėti
tik Amerikoje, kurioje gy-
vena nuo 1911 metų. O iš čia,
iš gimtosios Lietuvos, norisi
karštai palinkėti jėgų ir sveika-
tos. Ištermės jam visada
pakaks".

Tai va kaip praktiškai atro-
do bendradarbiavimas, san-
tykiavimas ir gal net bičiulia-
vymasis su Lietuvos okupantų
ramščiais, turint galvoje ir bu-
usias vašes Draugo redakci-
joje.

Ką rašo Draugas

Draugas Nr. 111 lyg pamir-
šęs buvusį priėmimą atvyku-
sių iš Lietuvos "turistų" veda-
mam tarp kitko teigia:

"Visa mūsų tėvynė yra vienas
didžiulis kalėjimas, stip-
raus svetimo ir mūsų tautai la-
bai nedraugiško sargo saugo-
mas. Mūsų broliai ir seserys
tame kalėjime atlieka bausmę
už nepadarę nusikaltimą jau
išties 25 metus (1944 — 1969).

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvės)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-9 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadienį, ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI**MOVING**

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS

ĮVENKITE
NUOSTOLIŲ
RUSIUOSE: ĮSIGYKITE GERĄ
DREGMĖS IŠIMTUVA
(DEHUMIDIFIER)
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.

Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Nėra jokių duomenų, iš kurių
būtų matyti, kada jų priešpau-
da baigsis. Ir nieko esmingo
tame kalėjimo režime pasta-
roju metu nėra įvykę, išsky-
rus kai kuriuos mažus forma-
lius pasikeitimus. Tam tikro-
mis labai ribotomis sąlygomis
kartais leidžiama kuriam nors
daugiau ar mažiau patikimam
kaliniui didesnėje ar mažesnė-
je sargo priežiūroje aplankyti
savo artimuosius vakaruose.
Toks lankytas yra ilgai tiri-
mas, sąlygojamas, išleidžia-
mas tik palikus gerą "užstatą",
dažniausiai giminėms vaka-
ruose apmokėjus jo kelionės
išlaidas. Vieni jų vyksta pa-
vieniui, kiti ekskursijomis,
dalis jų niekuo. Dėti žmonės,
kiti aukštesni valdininkai, kul-
tūrininkai ar net komunistų
partijos pareigūnai, valdžios
žmonės."

O vistiek Draugas tuos atsi-
lankiusius iš ano tėvynės ka-
lėjimo sargus rado naudinga
juos pavašinti, pasišnekti ir
apie tai nei gu... gu... gu —
nutylėta nors pas juos anot
draugo nesama:

"Ne žmoniškumo, ne artimo
meilės ar kitais panašiais su-
metimais, bet kieta turistinio
— finansinio (norė užsienio
valiutos gauti) pagrindu išei-
viam lietuviams suteiktos
tam tikros labai ribotos gali-
mybės aplankyti jau minėta-
me kalėjime gyvenančius savo
brolius, seseris. Svečiavimosi
teisė labai ribojama tiek laiko,
tiek vietos, tiek betarpiško
susisiekimo atžvilgiais. Iš dau-
gelio grįžusiųjų pasakojimų
mes jau gerai žinome, kaip ten
viskas vyksta. Nedaug perdė-
sime sakdami, kad tai yra
mūsų brolio ir sesers, esančio
kalėjime, aplankymas. Ir tai
kalinį gali lankyti tik jo kalė-
jime, griežtai nustatytais są-
lygomis, kalėjimo sargo au-
šims girdint ir jo akimis ma-
tant."

Svarstė Bacevičiaus skundą

Trečiadienį, geg. 28 d., trys
Apeliacijos Teismo teisėjai
svarstė Bell Realty bendrovės
savininko Juozo Bacevičiaus
skundą prieš Chicago Com-
mission on Human Relations
kaltinimus.

Teisėjai iš klausė abiejų pu-
sių advokatų argumentus ir
pranešė, kad netolimoje atei-
tyje paskelbs sprendimą. Tei-
sėjai peržiūrės visus teismo
dokumentus ir advokatų pa-
ruoštas bylos santraukas ir tai-
komus įstatymus. Gausūs gy-
ventojų sluoksniai laukia Ape-
liacijos Teismo sprendimo.

UŽUOJAUTA

Dienraščio "Naujienos" ko-
lektivo nariams, Lietuvos So-
cialdemokratų Partijai, taip
pat skaitlingom kitom lietuviš-
kom organizacijom, kurių na-
rių buvo Dr. Pijus Grigaitis,
jo mirties proga, prisidedu prie
lietuvių masės bendro liūdesio,
netekus pirmūno — kovotojo
dėl Lietuvos.

Jo gausūs nuveikti darbai,
jo aukšta erudicija, jo beato-
dairinis pasiuntimas visiems
lietuviškiems reikalams, daro
jį simboliu lietuviško patrio-
tizmo, kurio vardas liks am-
žiams mūsų žmonėse.

Balys Paramskas

Susirinkimų ir parengimų**PRANEŠIMAI**

— Bridgeporto Namų Savininkų
Draugijos posėtinis susirinkimas
įvyks antradienį, birželio 3 d. Chicago
Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted
St., 7:30 val. vak. Visi nariai ir narės
kviečiami į susirinkimą, nes yra daug
svarbių reikalų aptarti. Po susirinki-
mo bus vaišės.

A. Kaulakis, rašt.

Ir lyg pasiteisinimui straips-
nį šiais žodžiais baigia:

"Kaip galinga fizinė jėga da-
ro viską, kad suskaldytų lietu-
vių tautą, atskirtų išeivius nuo

tautos kamieno, nuslopinant
šiapus ir anapus gyvenančių
lietuvių vieningai puoselėjamą
nepriklausomybės atstatymo
mintį, mums visada reikia būti
atsisukus veidu į tautą, nors

Kruvinas jos veidas būtų už
kalėjimo groty stropaus sovie-
tinio kalėjimo sargo saugo-
mas."

MIELAM CHORO PIRMININKUI**LEONUI GRUZUI**

su šeima,

jo TĖVELIUI mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškia

Tėviškės Parapijos Choras

DR. PIJUI GRIGAIČIUI

mirus,

jo žmonai ir sūnams nuoširdžią užuojautą
reiškia

CICENŲ ŠEIMA

Sioux City, IA.

A. A.

ONA MALAKAUSKAS

Pagal tėvus STRAVINSKAITE

Gyveno 5754 So. Trumbull Avenue

Mirė 1969 m. gegužės 30 d., 11:55 val. vakare.
Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskr., Eržvilko parap., Paupės kaime.
Amerikoje išgyveno 59 metus.

Paliko nuliūdę: dukte Alice Rashkin, žentas Thomas, sūnus Walter
Mekalunas, mirtį Grace, anūkai Susanne Rashkin ir James Mekalunas,
sesuo Petre Schnolis su šeima, brolis Juozapas Stravinskas (gyv. Grand
Rapids, Mich.), kiti giminės.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 S. Lituania Av.
Antradienį, birželio 3 dieną 9 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į
Ašros Vartų parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laido-
jama Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Onos Malakauskas giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį
patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: dukte, sūnus, žentas, mirtį, anūkai, sesuo, brolis
ir giminės.

Laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips, tel. YA 7-3401.

JONAS BARAUSKAS

Gyv. 6708 Willoughby Ave., Los Angeles, California

Mirė 1969 m. gegužės 30 dieną, 2:00 val. ryto, sulaukęs 60 metų amž.

Gimęs Lietuvoje, 1909 m. sausio 18 dieną.

Paliko nuliūdę: mylima žmona Eva; brolis Antanas ir jo šeima,
gyvenanti Gary, Indiana; brolio vaikai: Robert ir Arthur Barauskai
ir jų šeimos; brolienė Winnie Serelis ir jos šeima, gyvenanti Chicagoje,
Illinois; švogeri Charles ir Manda Virbickai, gyvenantieji Los Angeles,
Cal.; Lietuvoje liko brolienė su šeima, ir daugelis kitų giminų,
draugų bei pažįstamų.

Priklaušė Los Angeles Lietuvių Piliečių Klubui.

Kūnas pašarvotas Adolph Kaspero koplyčioje, 931 Venice Boulevard,
Los Angeles, California.

Antradienį, birželio 3 d. 1:00 val. po pietų, po atsisveikinimo
iškilnių iš koplyčios, bus laidojamas Rosehill kapinėse.

Visi a. a. Jono Barausko giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį
patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: žmona ir giminės.

Laidotuvių direktorius Adolfas Kasperas.

A. A.

CHARLES L. MAROZAS

Buvęs 3 Star Bakery ir Marozas Bakery Chicagoje savininkas,
o paskutiniu metu gyvenęs St. Petersburg mieste, Floridoje

Mirė 1969 m. gegužės 30 d., sulaukęs 72 metų amžiaus.

Gimęs Lietuvoje.

Paliko nuliūdę: žmona Sophie F. du sūnūs: Leonard R. ir Roy;
duktė Evelyn Swin, josios vyras Richard, gyv., Downers Grove, Ill.;
brolis William Marozas; 2 seserys: Frances William ir Anna Matejka;
9 anūkai, viena proanukė ir daugelis kitų giminų, draugų bei pažįstamų.

Priklaušė Amerikos St. Petersburg, Fla., Amerikos Lietuvių Klubui.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 S. California Av.

Antradienį, birželio 3 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš kop-
lyčios į Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios parapijos bažnyčią,
o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Charles L. Marozas giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį
patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: žmona, dukterys ir giminės.

Laidotuvių direktorius Eudeikis, tel. LA 3-0440.

GĖLININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai, antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)

5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

GELES VISOMS PROGOMS

2443 WEST 63rd STREET

Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIŠKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽEIKAS VISA

REpublic 7-8606

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS

GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkių Reikia

WOMEN

INJECTION MOLDING MACHINE OPERATORS

Experience helpful, but not necessary.
Full Time, 5-Day week plus overtime
3rd Shift only — 12 (Midnight) to 8 A.M.

- Good Starting Wages
- Many Company Benefits including Hospitalization, Life Insurance, Paid Vacation after one year and paid Holidays.
- CTA bus to our front door.
- Free parking in private Company lot.
- Cafeteria on premises.
- Special discount on Revlon products.

Apply in person or call personnel — 348-1828

AMERLINE CORPORATION
1800 W. FULLERTON AVE.

PADEKA

Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų — Savanorių sąjungos Chicago skyriaus Valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems kuo nors prisidėjusiems prie mūsų suorganizuojamos Lietuvos kariuomenės pirmosios priesaikos 50 metų sukakties paminėjimo. Dėkojame tėvui Borevičiui už pamaldas ir jų metu gražų pamokslą, solistei G. Mažeikienei už giedojimą pamaldų metu ir per iškilmes prie paminklo, p. šeštakauskui už prie paminklo iškilnių pravėdimą, L. Gen. Konsului p. Daužvardžiui su savanore p. Statkevičiene už ugnies prie paminklo uždegimą ir Konsului už salėje savo ir p. Kajecko vardu savanorius pasveikinusiam, jaunom mergaitėm: M. Butvilaitėi, R. Stasiulytei, A. Blekytei, D. Endriūnaitėi, L. Banytei ir 6 skautams už vainiko prie paminklo palydėjimą. Dėkojame P. D. Velickai, studentams D. Bruškytei ir V. Ramoniui už įdomią sudėtingą paskaitą. Dėkojame p. Joniui už garsikalbių prie paminklo pastatymą ir p. Žygiui už salėje skaidrės apšvietimo sutvarkymą. Dėkojame iškilnėse su vėliavomis dalyvavusiems: Ramonėnams, Šaulių V. Didžiojo kuopai, ir Jūrų Šaulių Klaipėdos kuopai. Dėkojame Tėvams Jėzuitams už pigiai duotas J. Centro patalpas. Už sveikintimus raštu dėkojame: Alto Centro valdybos vardu sveikintam Vald. pirm. p. E. Bartkui, Laisvės Kovų Invalidų draugijai ir kūrėjui — savanoriui Clevelande p. J. Žilinskui. Ypatinga mūsų padėka Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio atstovams Valerijonui Šimkui ir Broniui Mačinskui už savanoriams ir jų sveikintams tuo po minėjimo surengtas jaukias vaišes. Savanoriai — Kūrėjai jau visi vyresnio amžiaus ir daugumoj gyvena iš pensijų. LAS jiems visiems, kurie tik paprasčiau, "Laisvąją Lietuvą" siuntinėja nemokamai. Savanoriai tai labai vertina ir L. A. Sąjūdžiui dėkoja. Taip pat mūsų nuoširdi padėka: "Draugui", "Naujie-

ANOTHER NEW KINNEY SHOE STORE

Waukegan Road & Lake-Cook Road
Deerbrook Shopping Center

INTERVIEWING FOR PLACEMENT IN THIS BRAND NEW STORE

FULL TIME SALES PEOPLE

To train for management with America's fastest growing retail shoe chain. Opportunity is limited only by your personal aggressiveness as executive management is open to all on merit alone. Major medical, retirement benefits, paid vacations and stock purchase plan.

Part Time Shoe Salesmen Or Women
Cashiers

CALL 272-9687, RM. BOB WALLING

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkių ir Darbininkių

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkių ir Darbininkių

"Naujienoms" reikalinga TARNAUTOJA-AS

mokanti-s gerai lietuviškai, galinti-s rašyti
mašinėle ir kalbėti angliškai.

Kreiptis į raštinę darbo dienomis
nuo 12 iki 5 val. p. p. arba tel. HA 1-6100

nems", "Laisvajai Lietuvai", "Dirvai", radio — Mergučiai ir Sophia Barcus radio valandos vadovams už nemokamą minėjimo garsinimą. Ačiū, ačiū visiems.

LKKS Sąjungos Chicago
Skyriaus Valdyba

Sutuoktuvės ir šauliai

Š. m. gegužės mėn. 17 d. susituokė Jozefina (Guszezo) su Adolf Naujoks. Vestuvinės vaišės įvyko p. Sikorsko sveitainėje.

Nors Josefina augo mišrioje šeimoje, bet dėka lietuviškos motinos kalba gražiai lietuviškai ir yra aktyvi šaulė. Priklauso šaulių meno kuopelės ir tautinių šokių grupei.

Sutuoktųjų proga V. D. Šaulių Kuopos vardu sveikino kuopos pirmininkas Vl. Išganaitis, įteikdamas sidabrinį išgraviruotą vaisiams dubenėlį. Meno kuopelės vardu sveikino J. Petrauskas įteikdamas su kuopelės narių parašais lietuviškais ornamentais išpuoštą odinį albumą.

Šaulių kuopa linki jaunavedžiams sekti Josefinos mamytės pavyzdžiu, naujoje šeimoje neleistų užgesti lietuviškam židiniui.

Kurį laiką šaulių šokių grupė buvo lyg ir apsnūdus — pavargus. Energingo šaulio Gedimino Baranausko dėka grupė persiorganizavo — pasipildė. Jau kuris laikas kaip kas savaitę vyksta tautinių šokių repetitijos ir gegužės mėn. 24 d. kuopos surengtame šokių vakare labai gražiai pasirodė pašokdami keletą tautinių šokių. Šiltai buvo publikos sutikti šokėjai ir nepasigailėta užpelnytų katučių. Šiuo metu tautinių šokių mokytojas ir grupės vadovas yra G. Baranauskas. *Arlogetietis*

Senas Cicero veikėjas Kazys Deveikis, kruopštus Naujienų bendradarbis — korespondentas, žinomas Cicero Dėdės, Cicero D., K. P. D., ir kt. parašais, apgailestauja negalėjęs dalyvauti nei Dr. Grigaičio laidotuvėse, nei Kapų Puošimo dienoje. Daktaras buvo prievarta privertęs pabūti namie ir pasilsėti.

Bet judrusis Cicero Dėdė jaučiasi gerai jau pasilsėjęs ir Naujienų pavasarinio pikniko ateinantį sekmadienį, birželio 8 d. Bučio daržė būtinai žada būti.

TRUMPAI
— Amerikos Lietuvių Taryba
š. m. Darbo Dienos šventės

LIGHT ASSEMBLY

Permanent full time day work. We are an expanding company with openings in our assembly department. Our fringe benefits include life insurance, hospitalization, annual bonus, profit sharing and more. Come in or call to arrange interview:

272-7990

DANIEL WOODHEAD
COMPANY

220 HUEHL RD.
NORTHBROOK, ILL.

GENERAL OFFICE — GIRL
5 day week. Good salary & working conditions. Good transportation.
Call
651-5658

GENERAL OFFICE

Small office duties, to do typing, filing, lite bookkeeping and answer phone.
SHAW PAPER CO.
1601 So. LAFLIN
733-2000

WANTED COOK

For Clearing Inn

RESTAURANT

Call:

PO 7-9675

EXECUTIVE SECRETARY

To fill vacancy to assist. V. P. Must be good co-ordinator capable of holding this position efficiently. Good company benefits. Salary open.

HOURS 8:30 to 5

Call Mr. CRIDER

437-1950

TYPIST

Statistical typist to work in billing dept. Near Loop loc. good transportation, free parking. Excellent company benefits. Salary open.

GENERAL ELECTRIC SUPPLY CO.

Apply in person or call
845 S. CLINTON 663-3750
An Equal Opportunity Employer

REIKALINGA VIREJA

Patyrusi švediskam virime, patikima. 2 suaugę. Dirbtį nuo 4 val. p. p. iki 7 val. vak. Pulkus atlyginimas. Netoli šiaurinės pusės. Geras transportacija. Skambinti nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.
Klausti Mr. NULTON — FR 2-7362

SEMININKĖ. Reikalinga prižiūrėti 3 vaikus, 2 mok. amžiaus. Gyventi naujoje namuose, Winnetkoje. Privatus kambarys, vonia ir TV, galės naudotis mašina. Geras atlyginimas, apmokamos atostogos, kiti priedai. Reik rekomendacijų. Kalbėti kiek angliškai. 446-2150 vakarais, savaitgalį visa diena.

SECRETARY — STENO

New building. Air cond. Profit sharing. Sick leave.
Interesting job.

TA 9-1412

COOK

EXPERIENCED
POLISH — AMERICAN
RESTAURANT
THE BUSY BEE
1546 N. DAMEN
EV 4-8775

BOOKKEEPER — CLERK TYPIST

For trucking co. Previous experience helpful. Exc. sal. and working conditions.
Call Mr. CORDELL
842-3500

WAITRESSES

Top salary. Excellent tips, car necessary.
3046 DEMPSTER
SKOKIE
OR 5-0766

SECRETARY

Experienced.

Young — energetic

Contact Mr. KELLY

782-9136

GENERAL OFFICE GIRL & Good Typist. 5 Day week.

Good Salary & working conds.
Good transportation.
Call 651-5658

SPOT WELDERS

ARC WELDERS

SHEET METAL SHOP HELPERS

GRINDERS

(FLEXIBLE SHAFT)

ASSEMBLERS

(WITH MECHANICAL ABILITY)

Must have good work record. For Commercial Kitchen Equipment. Merit raises, paid holidays & vacation & other company fringe benefits.

APPLY IN PERSON

G. S. Blakeslee & Co.

1844 S. LARAMIE, CICERO

2 MEN 3rd SHIFT

Must have transportation. Start \$3.50 per hour. Increase to \$3.75 after trial period of 30 days.
1 MAN 2nd SHIFT
Job entails running processing Machine. Will train.
PLASTICS COLOR CO.
1617 N. 31st Ave. Melrose Park, Ill. 261-3377

CABINET MAKER

Experienced Cabinet Maker to work on display.

Steady inside work.

Inside union scale.

CALL

KARL HETZEL

927-4090

SPRAY PAINTER — NIGHT SHIFT

SHEET METAL MODEL MAKER
HELL-ARC WELDER
Days or Nights
HUSSMAN ENGINEERING
1800 Holste Rd., Northbrook
Tel. 272-7570
Near Shermer & Willow Rd.

JOURNEY MEN — MECHANICS

WITH KNOWLEDGE OF DETROIT DIESEL ENGINES.
UNITED DIESEL SERVICE
3300 Mannheim Rd.
FRANKLIN PARK, ILL.

PLASTICS. Injection molding set-up man. Must have experience for set-up and some experience in trouble shooting helpful. 2nd shift. Top rate. Pleasant working cond. Many employee benefits. Convenient transportation.
J. L. CLARK PLASTICS DIV.
3500 No. Kedzie Chicago, Ill.

MODERN MACHINE SHOP NEEDS

OPERATORS

• BORING MILLS VERTICAL & HORIZONTAL
• ENGINE LATHES
• DRILL PRESS

50 hour week, profit sharing, major medical, 8 paid holidays. An equal opportunity employer.

SOMMER & MACA

5501 W. OGDEN CICERO

LATHE OPERATORS — MACHINISTS
Needed in small Northwest Side Manufacturing Plant. 45 hours — 5 day week. Paid holidays, insurance ant vacation. SWABY MFG. CO. 1820 No. Major Ave. Phone: 889-4200.

MAINTENANCE MEN

Growing plastic inj. Molder needs experienced inj. molding machine maintenance man. Also helpers and oilers. Will train. Excellent growth opportunities. Good starting salary. Many benefits & profit sharing.

LIND

PLASTIC PRODUCTS INCORP.
6900 No. CENTRAL PARK AVE.
IR 8-8293

SET-UP MAN

Experienced man to set up and maintain sheet metal roll former. Also general machinery and equipment maintenance. Welding experience desirable.
South side location.
Call Mr. WAGONER, 667-5757

CONCRETE

CREWS WORKERS

Form carpenters and foremen for concrete crews.
Several commercial projects.
Steady work

CALL

357-0403

CONCRETE BY NOFFSINGER
An equal opportunity employer

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir Irengimai

PARDUODAMI
IS MODELINU NAMU BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išmokotėtinai. Aptarnauja lietuviai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 So. WESTERN AVE.
TEL. GR 6-4421

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIO PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PARDUODAMI 2 dviejų aukštų, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 120, 122, 124, 126, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 192, 194, 196, 198, 200, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 214, 216, 218, 220, 222, 224, 226, 228, 230, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 254, 256, 258, 260, 262, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 276, 278, 280, 282, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 400, 402, 404, 406, 408, 410, 412, 414, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442, 444, 446, 448, 450, 452, 454, 456, 458, 460, 462, 464, 466, 468, 470, 472, 474, 476, 478, 480, 482, 484, 486, 488, 490, 492, 494, 496, 498, 500, 502, 504, 506, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 524, 526, 528, 530, 532, 534, 536, 538, 540, 542, 544, 546, 548, 550, 552, 554, 556, 558, 560, 562, 564, 566, 568, 570, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 584, 586, 588, 590, 592, 594, 596, 598, 600, 602, 604, 606, 608, 610, 612, 614, 616, 618, 620, 622, 624, 626, 628, 630, 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666, 668, 670, 672, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 686, 688, 690, 692, 694, 696, 698, 700, 702, 704, 706, 708, 710, 712, 714, 716, 718, 720, 722, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 742, 744, 746, 748, 750, 752, 754, 756, 758, 760, 762, 764, 766, 768, 770, 772, 774, 776, 778, 780, 782, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 836, 838, 840, 842, 844, 846, 848, 850, 852, 854, 856, 858, 860, 862, 864, 866, 868, 870, 872, 874, 876, 878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 892, 894, 896, 898, 900, 902, 904, 906, 908, 910, 912, 914, 916, 918, 920, 922, 924, 926, 928, 930, 932, 934, 936, 938, 940, 942, 944, 946, 948, 950, 952, 954, 956, 958, 960, 962, 964, 966, 968, 970, 972, 974, 976, 978, 980, 982, 984, 986, 988, 990, 992, 994, 996, 998, 1000, 1002, 1004, 1006, 1008, 1010, 1012, 1014, 1016, 1018, 1020, 1022, 1024, 1026, 1028, 1030, 1032, 1034, 1036, 1038, 1040, 1042, 1044, 1046, 1048, 1050, 1052, 1054, 1056, 1058, 1060, 1062, 1064, 1066, 1068, 1070, 1072, 1074, 1076, 1078, 1080, 1082, 1084, 1086, 1088, 1090, 1092, 1094, 1096, 1098, 1100, 1102, 1104, 1106, 1108, 1110, 1112, 1114, 1116, 1118, 1120, 1122, 1124, 1126, 1128, 1130, 1132, 1134, 1136, 1138, 1140, 1142, 1144, 1146, 1148, 1150, 1152, 1154, 1156, 1158, 1160, 1162, 1164, 1166, 1168, 1170, 1172, 1174, 1176, 1178, 1180, 1182, 1184, 1186, 1188, 1190, 1192, 1194, 1196, 1198, 1200, 1202, 1204, 1206, 1208, 1210, 1212, 1214, 1216, 1218, 12